

Emboscada a Fort Bragg - Tom Wolfe

Tom Wolfe (Richmond, Virgínia, 1930) va ser un dels capdavanters del Nou Periodisme, un moviment que tenia l'objectiu d'acostar el periodisme a la literatura, és a dir, de retornar-lo a la qualitat que tenien els reportatges de Jonathan Swift o Daniel Defoe. Els reportatges que escrivien els partidaris del Nou Periodisme eren cada vegada més llargs, i les tècniques literàries eren cada vegada menys dissimulades, fins que van desembocar en la novel·la realista.

Probablement Tom Wolfe va haver d'escriure un volum tan prolix com *La foguera de les vanitats* per assolir l'ajustada concisió d'*Emboscada a Fort Bragg*. Aquesta novel·la curta compleix un dels preceptes més clàssics i eficaços: el de la imprevisibilitat versemblant. Cadascuna de les quatre parts presenta un canvi d'enfocament que converteix l'experiència de lectura en un plaer: el lector es posa a les mans de l'autor, que el condueix amb ofici i perícia. El tema inicial es decanta, els botxins esdevenen víctimes, i els justiciers es transformen en botxins manipuladors. La importància dels *mass-media* en la configuració de la realitat és tan elevada que una novel·la realista no pot ignorar-los: la realitat és un producte de la televisió.

L'obra literària de Tom Wolfe conserva uns quants trets de l'obra periodística: l'interès per l'actualitat, la visió àcida de tot poder i contrapoder, la virtut d'atrapar el lector amb la teranyina d'una prosa lleugera, la conversió de la realitat en espectacle, la capacitat de crear unes condicions de visibilitat tan bones que el lector es pot acabar preguntant si ha llegit una novel·la o un guió de cinema. Pel que fa als jocs formals, Wolfe manté el narrador desinhibit que pot interpel·lar directament el lector, i la dèria per les majúscules sarcàstiques: el guionista televisiu que sembla buscar el progrés social però que de fet persegueix únicament el seu progrés individual és anomenat, al llarg del llibre, el Zola dels Índexs d'Audiència, el Bertolt Brecht de les Ones, el Màxim Gorki dels Mitjans de Masses, el Rousseau dels Raigs Catòdics.

Potser a efectes explicatius encara és útil mantenir la distinció entre periodisme i literatura: el mal periodisme atia l'obvietat, la bona literatura s'especialitza en la veritat oculta. Instruir un procés mediàtic contra els assassins d'un soldat gai és feina del periodisme. Fer passar aquests mateixos assassins per víctimes, com aconsegueix Tom Wolfe, és feina de la literatura.